

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofia științelor cognitive

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4. Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihopedagogie specială – în limba maghiară Psihopedagogie specială /Cod calificare: L060070020
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Filosofia științelor cognitive				Codul disciplinei		PLX00013			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Szigeti Attila								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Szigeti Attila								
2.4. Anul de studiu		1	2.5. Semestrul		2	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	21	3.6 seminar/laborator	21
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					1
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la cursuri, parcurgerea bibliografiei obligatorii
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența obligatorie a studentului la toate seminarile. Seminarile pierdute pot fi recuperate

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	C1- Proiectarea unor programe/intervenții/acțiuni/activități educaționale, adaptate pentru diverse grupuri țintă și contexte organizaționale / sociale.
Competențe transversale	CT7- Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice specifice domeniului Științele Educației

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: C1a) Prezintă conținuturile specifice domeniului și corelează principalele teorii și orientări metodologice ale învățării din perspectiva proiectării/ designului pedagogic C1b) Descrie conceptele, teoriile, principiile, procedeele și metodele specifice domeniului educațional C1c) Argumentează relațiile dintre predare- învățare-evaluare și formulează unele soluții creative pentru optimizarea componentelor educaționale C1d) Dezvoltă și experimentează modele/ structuri adaptabile în raport cu evoluția paradigmelor pedagogice
Aptitudini	Studentul este capabil să: C1a) Utilizează cunoștințe de specialitate, psihopedagogice, în cadrul întregului demers pedagogic de proiectare a activităților și resurselor educaționale. C7 a) Adaptează sarcinile de proiectare, realizare și evaluare a activităților instructiv-educative specifice în condiții de autonomie restrânsă și de asistență calificată
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: C1b) Abordează critic responsabilitățile profesiei didactice cu evidențierea complexității procesului de învățământ C7 a) Respectă normele de etică, de integritate academică și de conduită profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Aplicarea cunoștințelor psihopedagogice de bază în diferite situații, inclusiv în contextul tulburărilor emoționale și comportamentale
7.2 Obiectivele specifice	- Competența de a înțelege conceptele, teoriile și metodele fundamentale din domeniul educațional. - Competența de a aplica cunoștințele de specialitate în proiectarea și desfășurarea activităților didactice. - Competența de a elabora soluții creative și adaptabile pentru optimizarea procesului educațional. - Competența de a manifesta gândire critică, responsabilitate și autonomie în activitatea profesională.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în filosofia minții și a cogniției	Prelegere	
Computaționalismul și criticile filosofice	Prelegere, proiectie, dezbateri	
Connektionismul	Prelegere, proiectie	
Programul de cercetare al minții/cogniției întrupate (embodied mind/cognition)	Prelegere, problematizare	
Teoria tradițională a percepției și infirmările ei empirice	Prelegere, proiectie	
Percepția activă	Prelegere, proiectie, dezbateri	
Mintea/creierul predictiv	Prelegere, proiectie, dezbateri	
Conceptualizare întrupată: simulație situată și metafore conceptuale	Prelegere, proiectie, problematizare	
Înțelegerea limbajului din perspectiva embodiment-ului	Prelegere, dezbateri	
Emoții întrupate	Prelegere, proiectie	
Cogniția socială: teoria teoriei și teoria simulației	Prelegere, problematizare	
Cogniția socială întrupată	Prelegere, proiectie, dezbateri	
Cogniția extinsă	Prelegere, proiectie, problematizare	
Cogniția culturală	Prelegere, proiectie, dezbateri	
Bibliografie Ambrus, G., Demeter, T., Forrai, G., Tözsér, J. (szerk.): <i>Elmefilozófia. Szöveggyűjtemény</i> , L'Harmattan, Budapest, 2008. Clark, A., <i>A megismerés építőkövei. Filozófia, megismeréstudomány és a párhuzamos megosztott feldolgozás</i> , Osiris, Bp., 1999. Clark, A., <i>Mindware: An Introduction to the Philosophy of Cognitive Science</i> , Oxford University Press, New York, 2001. Damasio, A., <i>Descartes tévedése</i> , AduPrint, Bp., 1996. Dennett, D., <i>Micsoda elmék</i> , Kulturtrade Kiadó, Bp., 1996. Gallagher, S. – Zahavi, D., <i>A Fenomenológiai Elme: Bevezetés az elmefilozófiába és a kognitív tudományba</i> , Lélekben Otthon, Budapest, 2008. Kondor Zsuzsánna (szerk.): <i>A megtestesült elme. Fókuszban a test</i> , Akadémiai Kiadó, Bp., 2022. Pléh, Cs. (szerk.), <i>Kognitív tudomány</i> , Osiris, Bp., 1996. Pléh, Cs., <i>Bevezetés a megismeréstudományba</i> , Typotex, Bp., 1998. Shapiro, L. (ed.), <i>The Routledge Handbook of Embodied Cognition</i> , Routledge, New York, 2014. Tomasello, M., <i>Gondolkodás és kultúra</i> , Osiris, Bp., 2002. Varela, F., Thompson, E., Rosch, E., <i>The Embodied Mind. Cognitive Science and Human Experience</i> , Cambridge, MA, MIT Press, 2017 (1991)		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Tözsér, in Ambrus et al. 2008., 56-66; Gallagher-Zahavi, 2008, 5-10.	Analiză de text	
Computaționalism: Clark, 1999, 21-61; (Clark, 2001, 7-42; Critica filosofică: Searle in Pléh (ed.).	Analiză de text, dezbateri	
Clark, 1999, 44-61; (Clark, 2001, 62-83);	Analiză de text, dezbateri	
Kampis, 2002, 36-41; Szigeti, 2002/2011, 56-68; (Wilson-Foglia, 2017.)	Analiză de text, dezbateri	
Szigeti, 2013, 21-26;	Analiză de text, dezbateri	
Gallagher-Zahavi, 2008, 92-98. (Clark, 2001, 84-95).	Analiză de text, dezbateri	
Clark, 2019.	Analiză de text, proiectie, dezbateri	
Szigeti, 2013, 26-28;	Analiză de text, dezbateri	
Szokolszky.	Analiză de text, dezbateri	
Damasio, 1996, 7-8. fejezet.	Analiză de text, dezbateri	
Szigeti, 2011, 71-79.	Analiză de text, dezbateri	
Gallagher-Zahavi, 2008, 171-177, 181-183; Szigeti, 2011, 89-106;	Analiză de text, proiectie, dezbateri	
Dennett, 137-149.	Analiză de text, dezbateri	
Tomasello, 9-20.	Analiză de text, proiectie, dezbateri	
Bibliografie		

Clark, A., „Perception as Controlled Hallucination. Predictive Processing and the Nature of Conscious Experience”. *Edge*, 06. 06. 2019. https://www.edge.org/conversation/andy_clark-perception-as-controlled-hallucination?fbclid=IwAR11wah32nCxB-ssWayreRmMp4763khzOMUzX1BZz-yXuQhRhe7bq3uIjI

Kampis, Gy., „A gondolkodó test”, *Magyar Tudomány*, 2002/1, 33-41. <http://www.matud.iif.hu/2002-01.pdf>

Szigeti, A., „A tudatosság – rejtély vagy képesség? Az analitikus elmefilozófia és a kognitív tudomány találkozása a fenomenológiával”, *Kellék*, 2002/22, 81-122. In: *A testet öltött másik. i. m.*, 7-70.

Szigeti, A., „Megtestesült interszubsztantivitás”, In: *A testet öltött másik. i. m.*, 71-106.

Szigeti, A.: *A testet öltött másik. Kortárs fenomenológiai tanulmányok*, Pro Philosophia, Kolozsvár, 2011. <https://www.prophilosophia.ro/assets/files/kiado/muhely/szigeti-attila-a-testet-oltott-masik-belso.pdf>

Szigeti, A., „Testiség az észlelésben és a fogalomalkotásban”, *Erdélyi Múzeum*, 2013/2, 21-29. https://eda.emc.ro/bitstream/handle/10598/29345/EME_EM_2013-2_003_SzigetiAttila_TestisegEszlelesbenEsFogalomalkotasban.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Szokolcsy, Á.: „Nyelvi megértés az „embodiment” nézőpontja szempontjából”, https://www.academia.edu/10082535/Nyelvi_meg%C3%A9rt%C3%A9s_az_embodiment_n%C3%A9z%C5%91pontja_szempontj%C3%A1b%C3%B3l

Wilson, Robert A. – Foglia, Lucia, „Embodied Cognition”, *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Spring 2017 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2017/entries/embodied-cognition/>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul specializării, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe rezultatele recente din literatura de specialitate. De asemenea, tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile cerute pe piața muncii și pentru standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înșușire cunoștințelor predate la curs Capacitatea de a opera în mod adecvat cu acestea	- examen oral la sfârșitul semestrului	70% din nota finală
10.5 Seminar/laborator	Activitate seminar: participare activă la analiza de texte, dezbateri, etc. Înșușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice teoriei critice	- evaluarea se face atât pe parcursul semestrului – verificare orală – cât și în timpul examinării finale	30% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
- Prezență la seminarii de 100%, prezentarea a min. unui text - Participare activă la analiza de texte, dezbateri, etc.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

								

Data completării:
30.04.2025

Semnătura titularului de curs

Lect. univ. dr. Szigeti Attila

Semnătura titularului de seminar

Lect. univ. dr. Szigeti Attila

Data avizării în departament:
05.05.2025

Semnătura directorului de departament

Dr Kotta Ibolya